

Podstawy języka migowego

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Audiofonologia z protetyką słuchu
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	studia I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM Centrum Dydaktyczne, ul. Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	dr Kinga Sądej
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Kinga Sądej
Prowadzący zajęcia	mgr Ewelina Opióła

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr 1 i 2		Liczba punktów ECTS	4.0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)		60	2.5	
ćwiczenia (C)				
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		40	1.5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Prezentowanie podstaw wiedzy o języku migowym i jego zastosowaniu w pracy z pacjentem niesłyszącym.
C2	Zapoznanie studentów z daktylografią - polskim alfabetem palcowym oraz ideogramami - 500 znakami pojęciowymi języka migowego oraz techniką ich używania zgodnie z zasadami systemu językowo – migowego oraz PJM.
C3	Zapoznanie studentów z zasadami komunikacji totalnej, wykorzystującej różne metody komunikacji z osobami niesłyszącymi.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
K_W07	Rozumie uwarunkowania społeczne zdrowia i choroby.
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
K_U03	Potrafi skutecznie komunikować się ze współpracownikami i innymi pracownikami ochrony zdrowia.
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K_K01	Posiada świadomość własnych ograniczeń.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

K_K03	Posiada nawyk i umiejętność stałego doskonalenia się.
K_K05	Okazuje szacunek wobec pacjenta i zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych.

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
SEMESTR 1		
seminarium	S1. Wstęp do języka migowego i kultury Głuchych: poprawna nomenklatura związana z g/Głuchymi i polskim językiem migowym, tożsamość społeczno-kulturowa, savoir-vivre.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S2. Przydatne definicje: niesłyszący, Głuchy, słyszak, CODA, PJM, SJM, audyzm, paternalizm, deafizm. Humor Głuchych. Środki techniczne pomagające Głuchym w codziennym życiu.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S3. Znaki liczbowe- ćwiczenia utrwalające.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S4. Znaki ideograficzne- pojęciowe- ćwiczenia utrwalające	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S5. Środki techniczne pomagające Głuchym w codziennym życiu.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S6. Elementy zrywające komunikację. Reguły komunikacji językowej.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S7. Przekaz liczebników inkorporowanych: Liczebnik inkorporowany = Liczebnik + Desygnat.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S8. Zdania z oznaką tematyzacji.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S9. Reduplikacja.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S10. Konstrukcja gramatyczna ze znakiem ANI.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S11. Kolejność przymiotników w PJM: konstrukcja dwuelementowa, konstrukcja kilkuelementowa, konstrukcja z liczebnikiem,	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S12. Stopniowanie przymiotników. Przekazywanie skrótów, np. TPD, PZG, WUM itp.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S13. Powtórzenie materiału	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S14. Kolokwium semestralne.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S15. Podsumowanie semestru.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
SEMESTR 2		
seminarium	S16. Powtórzenie i utrwalanie wiadomości z 1. semestru-ćwiczenia w miganiu.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S17. Powtórzenie i utrwalanie materiału z 1. semestru- ćwiczenia w odczytywaniu.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

seminarium	S18. Tłumaczenie filmów z języka polskiego na PJM.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S19. Tłumaczenie filmów z PJM na język migowy.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S20. Tłumaczenie tekstów medycznych związanych z zawodem audiofonologa z języka polskiego na PJM.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S21. Tłumaczenie tekstów medycznych związanych z zawodem audiofonologa z PJM na język polski.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S22. Znaki pojęciowe związane z życiem zawodowym.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S23. Znaki pojęciowe związane ze zdrowiem, higieną i środkami korekcyjnymi (technika).	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S24. Kłopotliwe podobieństwa- ćwiczenia utrwalające.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S25. Ćwiczenia językowe do przekładu wierszy dla dzieci (Julian Tuwim, Jan Brzechwa)	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S26. Przekład wierszy "ZOO" na PJM- praca w grupach.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S27. Próby tłumaczenia symultanicznego.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S28. Powtórzenie materiału i ćwiczenia utrwalające.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S29. Kolokwium roczne.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05
seminarium	S30. Podsumowanie zajęć.	K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Hendzel Józef Kazimierz: *Słownik polskiego języka migowego*. Olsztyn: Wydawnictwo Pojezierze, 1986.
2. Hevier Daniel, Mistrik, Stevkova Maria, Ubar Ladislav; tłum. i adapt. Szczepankowski Bogdan: *Pięć paluszków u ręki. Elementarz języka migowego*. Warszawa: WSiP, 1998.
3. Kosiba Olgierd, Grenda Piotr: *Leksykon języka migowego*. Bogatynia: Wydawnictwo Silentium, 2011.
4. Szczepankowski Bogdan: *Język migany w szkole, cz. 1*. Warszawa: WSiP, 1999.
5. Włodarczak Aleksandra: *Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby*. Konin: Wydawnictwo Psychoskok, 2018.
6. Rzeźniczak Damian: *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Warszawa: Wydawnictwo Poltext, 2016.
7. Migam.org: *Nauka języka migowego – lekcje online*. [dostęp: 31.10.2025]. Dostępne w Internecie: <https://migam.org/pl/nauka-jezyka-migowego/lekcje>.

Uzupełniająca

1. Hendzel Józef Kazimierz: *Turystyczny słownik języka migowego*. Warszawa: Wydawnictwo PTTK „Kraj”, 1989.
2. Łacheta Joanna, Czajkowska-Kisil Małgorzata, Linde-Usiekniewicz Jadwiga, Rutkowski Paweł (red.): *Korpusowy słownik polskiego języka migowego*. Warszawa: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.
3. Pietrzak Włodzimierz: *Język migany w szkole, cz. 2*. Warszawa: WSiP, 2010.
4. Prałat-Pyrzewicz Izabela, Bajewska Jadwiga: *Język migany w szkole, cz. 3*. Warszawa: WSiP, 1994.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się Na zaliczenie składają się dyktanda migowe (forma kolokwium) oraz prezentacje w PJM.	Kryterium zaliczenia
K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05	Aktywny udział w zajęciach	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (100%). Ocena ciągła podczas zajęć; dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze, które należy odrobić w sposób wskazany przez wykładowcę.
K_W07; K_U03; K_K01; K_K03; K_K05	2 kolokwia – dyktanda migowe (forma pisemna i migowa) - Wprowadzone znaki pojęciowe- odczytywanie dłuższych wypowiedzi zawierających poznany materiał gramatyczno-leksykalny. - Tłumaczenie symultaniczne w parach. - Prezentacja dowolnie wybranego tekstu w PJM. - Odczytywanie znaków i zdań w PJM. - Tłumaczenie tekstów w języku polskim na PJM oraz z PJM na język polski.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny)

8. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe kolokwium kończącego każdy semestr, zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej). Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama (opis znajduje się w punkcie 7 tego sylabusu).

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

- Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
- Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
- Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
- Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwiów częściowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
- W przypadku nieobecności:
 - dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
 - trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym
 - cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczenie nieobecności w sesji poprawkowej).

6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzian poprawkowy należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów.

7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane, jeżeli przedmiot nie był zrealizowany na tym samym kierunku w tym samym trybie na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.

9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.

10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.

11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN
ZALICZENIA i EGZAMINY
(w %)

91%-100% -----	5 (bardzo dobry)
86%-90,99% ---	4.5 (ponad dobry)
80%-85,99% ---	4 (dobry)
70%-79,99% ---	3.5 (dość dobry)
60%-69,99% ---	3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich